

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1653/2023
30.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Козомара, адвокат из ..., против туженог ЈП „Пошта Србије“ Београд, чији је пуномоћник Драган Гојковић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3130/22 од 22.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 30.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3130/22 од 22.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 3050/2021 од 17.05.2022. године, одбачена је тужба у делу тужбеног захтева којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да тужиоца врати на послове који одговарају врсти и степену стручне спреме, те радном искуству тужиоца (став први изреке). Одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење о престанку радног односа и отказу уговора о раду број ...-.../...-.../... од 15.07.2002. године, са припадајућим анексима уговора о раду дел број ...-.../... од 10.11.2021. године, те тужени обавезе да тужиоца реинтегрише и врати на рад, као и да тужиоца пријави на обавезно социјално осигурање и достави му доказ у виду копије пријаве на осигурање у складу са Законом о раду (став други изреке). Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 52.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде (став трећи изреке).

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3130/22 од 22.12.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 3050/21 од 17.05.2022. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. Закона парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/22 ... 18/20), Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступка из наведене законске одредбе, која би могла представљати основ за уважавање ревизије тужиоца нема. Ревизијом се указује да је другостепени суд учинио битну повреду одредбе члана 374. став 2. тачка 12., али та повреда није дозвољен ревизијски разлог из члана 407. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог и распоређен на радно место ..., у радној јединици ..., Пошта III – Пошта, а на основу Уговора о раду од 15.07.2022. године. Утврђено је да је пресудом Вишег суда у Новом Саду К 26/18 од 14.10.2019. године тужилац оглашен кривим због извршења кривичног дела омогућавање уживања опојне дроге у покушају из члана 247. став 2. у вези става 1. у вези са чланом 30. Кривичног законика и кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године, с тим што је одређено да ће се иста извршити тако што ће тужилац казну издржавати у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора и на тај начин што не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним Законом који уређује извршење кривичних санкција. Дана 01.09.2021. године, тужилац је поднео молбу туженом којом је тржио да му тужени да сагласност да се пресуда која је донета може извршити за време радног времена.

Директор РЈ ... је дана 17.09.2021. године дао предлог за отказ уговора о раду овде тужиоцу, у коме је наведено да РЈ ... предлаже да се донесе решење о отказу уговора о раду који је тужилац закључио са туженим, с обзиром да су се за то стекли услови из члана 176. став 1. тачка 3. Закона о раду. Наведено је да се тужилац 01.09.2021. године обратио Радној јединици ... са молбом за сагласност туженог да ради на радном месту ... у Пошти III – Пошта за време кућног затвора, с обзиром да је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године, а која ће се извршити у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора. РЈ ... је ступио у контакт са повереником за извршавање ванзаводских санкција и мера и прибавио писмену информацију о томе да ће се дана 30.09.2021. године приступити извршењу изречене казне, те да је из тог разлога предложено да се тужиоцу због постојања оправданих разлога откаже уговор о раду.

Почетак извршења предметне казне (коју би требао да почне 30.09.2021. године) је најпре одложено због одласка тужиоца на операцију, потом поново одложено због опоравка тужиоца након операције, те је Управа за извршење кривичних санкција дана 04.11.2021. године обавестила туженог да је тужилац започео издржавање кућног затвора са електронским надзором дана 03.11.2021. године. Након тог дана 10.11.2021.

године тужени је донео решење о престанку радног односа и отказ уговора о раду овде тужиоцу са припадајућим анексима на основу кога је тужиоцу, независно од његове воље и воље послодавца са 03.11.2021. године (као даном ступања на издржавање казне затвора) престао радни однос и сва права по основу рада. У образложењу решења је наведено да је директор РЈ ... доставио предлог за отказ уговора о раду из разлога што је пресудом Вишег суда у Новом Саду К 26/18 дана 14.10.2019. године тужилац оглашен кривим за кривична дела из члана 247. став 2. у вези става 1. у вези са чланом 30. КЗ и кривичног дела из члана 246а став 1. КЗ и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године, с тим да је одрђено да ће се иста извршити тако што ће је тужилац издржавати у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора. Наведено је да је повереник за извршење ванзаводских санкција дана 04.11.2021. године туженом доставио обавештење да је тужилац започео издржавање казне кућног затвора са електронским надзором почев од 03.11.2021. године, те да су у поступку доношења решења цењени сви расположиви материјални докази, те утврђено да је тужилац осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године због које мере мора да буде одсутан са рада у трајању дужем од 6 месеци, па како је у случају престанка радног односа независно од воље запосленог и воље послодавца радни однос престаје чим настане чињеница за коју Закон о раду везује престанак права и обавеза и одговорности запосленог и послодавца и да постоји основ за престанак радног односа запосленог оцењује према дану ступања за издржавање казне затвора, те да стога постоји оправдан разлог да се тужиоцу откаже уговор о раду и да му престане радни однос све у складу са одредбом члана 176. став 1. тачка 3. Закона о раду. Тужилац је наведено решење примио 18.11.2021. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одлучили да је тужба тужиоца у делу захтева којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да га врати на послове који одговарају врсти и степену стручне спреме и његовом радном искуству није дозвољена и да тужбени захтев којим је тражен поништај решења о отказу уговора о раду и враћању на рад није основан.

Неосновани су наводи ревидента да је другостепени суд погрешно применио одредбу члана 176. став 1. тачка 3. Закона о раду, јер није испуњен услов да запослени мора да буде одсутан са рада у трајању дужем од 6 месеци. Ревизија се исцрпљује у тези да тужилац није упућен на издржавање казне затвора већ казне кућног затвора и да није морао да буде одсутан са рада у периоду дужем од 6 месеци, да је тужени усвојио његову молбу да обавља послове свог радног места из уговора о раду за време док издржава казну затвора у трајању од једне године у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора, будући да није осуђен због кривичног дела у вези са радом, у смислу одредбе члана 24. став 1. тачка 2. Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера („Службени гласник РС“ број 55/2014 и 87/2018).

Одредбом члана 176. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 25/05...113/17) прописано је да запосленом престаје радни однос независно од његове воље и воље послодавца ако због издржавања казне затвора мора да буде одсутан са рада у трајању дужем од 6 месеци-даном ступања на издржавање казне.

Основ престанка радног односа је у конкретном случају одсутност запосленог са рада услед издржавања казне затвора, која изискује прекид рада у трајању дужем од 6

месеци. Казна „кућног затвора“ је модалитет извршења казне затвора, која је одређена у скаду са чланом 45. Кривичног законика, према ком суд приликом одмеравања и изрицања казне затвора истовремено може одлучити о томе да учинилац кривичног дела, казну затвора изврши у просторијама у којима станује. Тужиоцу је изречена казна затвора која се извршава у месту становања и тиме је испуњен један од два кумулативно одређена услова за престанак радног односа. Други услов је да тужилац мора да буде одсутан са рада у трајању дужем од 6 месеци. Законом о извршењу ванзаводских мера и санкција („Службени гласник РС“ број 55/21 и 87/2018) је предвиђена могућност осуђеног да настави са радом, чак и да по одобрењу Повереника напушта просторије у којима издржава казну, а са циљем обављања послова,уколико је запослени. Исто тако, одредбом члана 9. став 3. тачка 2. Правилника о начину извршења ванзаводских санкција и мера и организацији и раду повереника („Службени гласник РС“ број 30/15) прописано је да окривљени подноси молбу за дозволу напуштања просторија у којима станује , између осталог и ради одласка на посао (ако није осуђен за кривично дело у вези са радом), а уз молбу осуђени је дужан да достави поред осталог и сагласност послодавца. Послодавцу се не намеће обавеза пристајања на рад запосленог који издржава казну кућног затвора, па ту сагласност послодавац није ни морао дати. Дакле, послодавац није у обавези да да сагласност за рад запосленог у периоду издржавања казне затвора у просторијама у којима станује, па у случају када сагласности нема радни однос престаје у смислу одредбе члана 176. став 1. тачка 3. Закона о раду, даном ступања на издржавање казне.

Неосновани су наводи ревизије, да тужени приликом одлучивања није имао у виду молбу тужиоца, јер из чињеничног утврђења првостепеног суда произлази да је тужени у тренутку одлучивања био обавештен о молби тужиоца да настави да ради за време кућног притвора, али је директор туженог, на предлог РЈ ..., одлучио (без формалне одлуке о молби тужиоца) да тужиоцу откаже уговор о раду, што и по становишту Врховног суда побијано решење не чини незаконитим.

Из свега изнетог одлучено је као у изреци на основу одредбе члана 414. ЗПП.

**Председник већа-судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**